



Warszawa, dnia 09 kwietnia 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Jan Krzysztof Ardanowski

Znak sprawy: BHZ.bhż.850.8.2020

**Pan
Piotr Walkowski
Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej
ul. Gołęcińska 9e
60-626 Poznań
e-mail: wir@wir.org.pl**

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 marca 2020 r. znak: WIR.BW.MK.752.2020, dotyczące przepisów o rolniczym handlu detalicznym w kontekście działań prowadzonych przez koła gospodyń wiejskich, uprzejmie informuję co następuje.

Przed wszystkim należy podkreślić, że wdrożone w polskim porządku prawnym przepisy dotyczące rolniczego handlu detalicznego zostały skierowane do podmiotów/rolników prowadzących chów lub hodowlę zwierząt, lub uprawę roślin, którzy nadmiar surowca wykorzystują do prowadzenia produkcji żywności w celu jej wprowadzenia na rynki lokalne. Z założenia zatem, forma działalności jaką jest rolniczy handel detaliczny jest „dedykowana” rolnikom indywidualnym.

W przepisach prawa żywnościowego określono, że rolniczy handel detaliczny to „*handel detaliczny*” w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463) polegający na produkcji żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym i zbywaniu takiej żywności konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego” (art. 3 ust. 3 pkt 29b ustawy z dnia 25 sierpnia 2016 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2019r. poz. 1252)).

Maksymalna ilość żywności, jaka może być zbywana przez podmioty w ramach rolniczego handlu detalicznego została określona w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania* (Dz. U. poz. 2159).

Podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny mogą zatem zbywać wyprodukowane przez nie środki spożywcze, w określonych ilościach, dwóm rodzajom odbiorców: konsumentom finalnym lub lokalnym zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, takim jak np. restauracje, sklepy spożywcze, stołówki.

Mając na uwadze ww. przepisy, koła gospodyń wiejskich mogą być rejestrowane jako podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny przez właściwe organy urzędowej kontroli żywności (Inspekcji Weterynaryjnej albo Państwowej Inspekcji Sanitarnej), o ile spełniają wymogi wskazane w przepisach prawa żywnościowego określone dla rolniczego handlu detalicznego. Oznacza to, że koła gospodyń wiejskich, jako podmioty działające na rynku spożywczym powinny w szczególności:

- 1) prowadzić produkcję żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu,
- 2) zbywać wyprodukowaną żywność konsumentowi finalnemu lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Jednocześnie należy podkreślić, że pojęcie „*podmiot działający na rynku spożywczym*” zgodnie z definicją wskazaną w przepisie art. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia (WE) nr 178/2002, oznacza: „*osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za spełnienie wymogów prawa żywnościowego w przedsiębiorstwie spożywczym pozostającym pod jego kontrolą*”.

W związku z powyższym, to czy dane koło gospodyń wiejskich będzie mogło być zarejestrowane jako podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny zależy od tego, czy można takie koło traktować jako podmiot działający na rynku spożywczym, a więc jak w takim kole prawnie zorganizowana jest własność surowców przeznaczonych do produkcji żywności („własność uprawy, hodowli i chowu”), własność wyprodukowanej żywności i sprzedaż tej żywności. Przy czym, należy mieć na uwadze, że to koło gospodyń wiejskich, a nie poszczególni jego członkowie, jako podmiot odpowiadałoby za żywność wprowadzaną na rynek, w tym za zapewnienie odpowiedniego miejsca i warunków do prowadzenia produkcji, a także ponosiłoby konsekwencje wynikające, np. ze stwierdzonych naruszeń prawa przez organy urzędowej kontroli żywności.

Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę wyłącznie przepisy prawa żywnościowego, koła gospodyń wiejskich mogą obecnie funkcjonować na rynku jako typowe zakłady prowadzące handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, pozostające pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Takie zakłady mogą być odbiorcą żywności wyprodukowanej przez poszczególnych członków koła gospodyń wiejskich prowadzących rolniczy handel detaliczny, a także zbywać ją konsumentom finalnym, lub też przetwarzać ją, a następnie zbywać.

Ponadto należy podkreślić, że członkowie tego samego koła gospodyń wiejskich mogą prowadzić sprzedaż środków spożywczych wyprodukowanych w ramach rolniczego handlu detalicznego prowadzanego przez poszczególnych członków tego koła na jednym stoisku podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, pod warunkiem spełnienia przepisów określonych w art. 44a ww. ustawy *o bezpieczeństwie żywności i żywienia*, w szczególności tych dotyczących udziału pośrednika w sprzedaży i oznaczenia miejsca sprzedaży.

Podsumowując, koła gospodyń wiejskich mogą funkcjonować obecnie na rynku jako podmioty prowadzące handel detaliczny lub rolniczy handel detaliczny, pod warunkiem spełnienia wymogów mających zastosowanie do takich form działalności, w tym dotyczących rejestracji działalności we właściwym organie urzędowej kontroli żywności.

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje w najbliższym czasie zasadniczych zmian przepisów dotyczących rolniczego handlu detalicznego z zakresu bezpieczeństwa żywności.

Z poważaniem

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi